

Opvattingen van het college of burgemeester ex. artikel 33 Reglement van Orde. De griffie zorgt voor verspreiding. Beantwoording volgt zo snel mogelijk en in ieder geval binnen 4 weken.

Beantwoording is openbaar/~~niet openbaar~~ (doorhalen wat niet van toepassing is).

Naam en fractie: Rolien Bekkema, Partij van de Arbeid
Datum indiening: 5 januari 2021
Datum antwoord: 27 januari 2021
Onderwerp: Terugvorderen bijstand (n.a.v. de zaak in Wijdemeren)

Inleiding

Recent is er in de regio- en zelfs landelijk- onrust ontstaan over de kwestie waarbij iemand uit Wijdemeren met een participatiewet (lees: bijstand)-uitkering giften, in de vorm van boodschappen, ontving van familie. De persoon in kwestie krijgt een grote terugvordering van de gemeente, heeft hiervoor een rechtszaak aangespannen en deze verloren. Volgens de rechtbank heeft de gemeente strikt genomen de regels goed toegepast.

Voor giften (in de P-wet) gelden vaak strenge regels. Die wisselen overigens per gemeente. Wordt de energierekening af en toe door een familielid betaald of krijg je een tas boodschappen, dan hoef je dat in de gemeente Amsterdam pas te melden als je omgerekend voor meer dan 1200 euro per jaar krijgt. In Zeist is onlangs een motie aangenomen waarbij een gift tot 2000 euro per jaar niet mag worden afgetrokken van de bijstandsuitkering.

Naar aanleiding van het bovenstaande heeft de PvdA fractie de volgende vragen:

Vraag 1

Hoe wordt er in de gemeente Gooise Meren omgegaan met giften, in natura of geldbedragen, aan inwoners die een P-wet uitkering ontvangen? Welke grenzen worden er gehanteerd?

Antwoord

In Gooise Meren is beleid over vrijlating van giften vastgesteld in de 'Beleidsregels giften en schadevergoedingen Gooise Meren 2020'. In de beleidsregels is rekening gehouden met het gegeven dat giften in verschillende vormen kunnen plaatsvinden: per bankoverschrijving, contant of in natura. In de beleidsregels is ruimte gelaten om in bijzondere en onvoorziene gevallen af te wijken van de beleidsregels. Voor het vaststellen van de economische waarde van giften in natura wordt gebruik gemaakt van de NIBUD prijzengids. Voor vrijlating van giften is een begrenzing gesteld: een gift (of cumulatie van giften) wordt niet verrekend met de bijstand als deze per kalenderjaar lager is dan de voor die persoon geldende netto bijstandsnorm per maand. De bijstandsnorm is de maandnorm die geldt op 1 januari van het kalenderjaar waarin de gift wordt ontvangen, ook als de ontvanger van de gift toen nog geen bijstand kreeg.

Giften die altijd worden vrijgelaten zijn giften die worden verstrekt vanuit charitatieve instellingen, zoals de Voedselbank, de Kledingbank, de Speelgoedbank, etc. Dergelijke giften worden buiten beschouwing gelaten. Voor het ontvangen van giften geldt in alle situaties de wettelijke inlichtingenplicht.

Vraag 2

Wanneer wordt er rechtmatigheidsonderzoek ingesteld naar giften? Gebeurt dit bijvoorbeeld naar aanleiding van signalen of steekproefsgewijs?

Antwoord

Er worden geen (periodieke) onderzoeken gedaan naar specifiek giften. Er worden wel periodieke heronderzoeken gedaan waarin wordt gekeken of een uitkering rechtmatig wordt verstrekt. Daarbij kan een ontvangen gift blijken. Heronderzoeken kunnen planmatig (steekproefsgewijs) worden verricht maar kunnen ook worden verricht naar aanleiding van signalen (van bijv. het UWV of de Belastingdienst).

Vraag 3

Worden gevonden overtredingen altijd voorgelegd aan de wethouder? En hoe vaak wordt de hardheidsclausule (mogelijkheid tot afwijking van een voorgestelde maatregel) dan toegepast?

Antwoord

Besluiten op grond van de Participatiewet worden in mandaat genomen en worden niet voorgelegd aan de wethouder. De wethouder wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken. De wetgeving laat bij schending van de inlichtingenplicht geen ruimte voor maatwerk; er is geen hardheidsclausule in gevallen waar de inlichtingenplicht is geschonden en er daardoor teveel of ten onrechte bijstand is verstrekt. Er is in de Participatiewet door de wetgever bepaald dat de ten onrechte verstrekte bijstand teruggevorderd moet worden en dat zo nodig de bijstand moet worden herzien of ingetrokken. Het gaat om herstel in de juiste toestand zoals deze zou hebben bestaan wanneer de bijstandsontvanger tijdig de juiste inlichtingen had verstrekt. Dit is dwingendrechtelijk geregeld. Schending van de inlichtingenplicht hoeft niet verwijtbaar te zijn; het opleggen van een boete is dan niet aan de orde.

Vraag 4

Is het college met ons van mening dat het hier om (financieel) kwetsbare inwoners gaat, die altijd eerst een waarschuwing zouden moeten krijgen in bovenstaande gevallen, zodat zij de kans krijgen hun gedrag aan te passen?

Antwoord

De wetgeving is rigide in gevallen van schenden van de inlichtingenplicht. Wij proberen inwoners vooraf te 'waarschuwen' met het verstrekken van goede informatie over de rechten en plichten behorend bij een uitkering. Ook gedurende de uitkeringsperiode verstrekken wij informatie met nieuwsbrieven en in heronderzoeksgesprekken. Inzake financiële kwetsbaarheid is de beslagvrije voet (inkomens-ondergrens) wettelijk bepaald op 95% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Van het inkomen op bijstandsniveau is 5% vatbaar voor terugvordering of beslag.

Graag ontvangen wij uw schriftelijke antwoorden zo spoedig mogelijk, maar zeker binnen de afgesproken termijn.